

Telegraful Român

Organ național-bisericesc

Abonamentul:

Pe un an 40 coroane. — Pe șase luni 20 coroane. — Pe trei luni 10 coroane.
Ziarul apare Marțea, Joi și Sâmbăta

Correspondențele

să se adreseze Redacției «Telegrafului Român», Strada Măcelarilor Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază.

== Prețul inserțiunilor, după invocală ==

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației ziarului «Telegraful Român», Sibiu, Strada Măcelarilor Nr. 45.

Insemnări

Chemare către femeile culte ale neamului nostru

Aprobarea generală, ce a întâmpinat Concursul publicat în ziare și propaganda făcută pentru Instituțiunea Surorilor de ocrotire arată în mod vădit necesitatea ei urgentă. Dacă sântem convinși de influența, ce o are o stare normală trupezască asupra armoniei sufletești și a puterii de muncă, vom putea ușor prevedea binele imens, ce ar rezulta pentru neamul nostru, din educarea poporului la o viață rațională, igienică și sănătoasă.

Sora de ocrotire va fi aceea, care va lupta să desrădăcineze superstițiunile primejdioase, care au făcut atâtea victime, ea va învăța pe mame cum să-și crească copiii cu obiceiuri de ordine, curățenie și igienă, cum să-i hrănească, pentru-ca dezvoltarea lor să urmeze cursul normal; cum să-și întocmească locuința și viața de toate zilele pentruca boalele și anemia să fie înlăturate.

Sora de ocrotire va da și un avânt vieții sociale a satului organizând șezători, prelegeri de cuprins moral și educativ, excursiuni instructive; ea va aduna sub supravegherea sa copilașii, pe cari mamele chie-mate de munca câmpului, ori obișnuiesc să-ia cu dănele expunându-i la arșița soarelui și intemperiiile vremii, ori îi lasă încuiați acasă, în grija nimănui, încunju-rați de tot felul de primejdii.

Această chemare corespunde întru toate cerințelor timpurilor moderne, care îndeamnă femeia la o activitate extra-caznică, și totuși o ține absolut legată în cadrul însușirilor sale firești, activându-i și deci dezvoltându-i calitățile inerente sexului nostru, care sânt desigur perseveranța, dragostea, mila și spiritul de jertfă.

În grădina vieții noastre, prin îngrijirea virtuților vom întuneca și stârpi defectele, ce se dezvoltă în atmosfera viciată — dar prielnică buruenilor sufletești — a unei vieți egoiste și lipsite de avântul devotamentului, închinat cauzei umanității și principiilor creștine de altruism.

A fi soră de ocrotire înseamnă a contribui la ridicarea femeii, la educarea ei, dând o pildă de valoare contribuției feminine în opera generală de regenerare a societății.

Facem deci apel la femei culte și dornice de o muncă frumoasă și nobilă să nu ezite a se consacra menirii Surorilor de ocrotire.

Școala confesională*

Biserica creștină după originea și chemarea ei este o instituțiune dumnezeiască. Temelia acestei biserici o formează învățăturile propagate de însuși întemeietorul ei, de Isus Hristos, peatra din unghiu a acestei instituțiuni. «Mergând învățați toate neamurile» a zis dumezeiescul învățător ucenicilor săi pe cari i-a trimis la propovăduire. Biserica, ca instituțiune creată între oameni pentru desăvârșirea acestora, dela început chiar a avut o îndoită conștiință, precum și o îndoită misiune: dogmatică și culturală, izvorată din însași misiunea Mântuitorului pe pământ.

Evangelia lui Hristos se caracterizează printr'un larg spirit de libertate și prin cea mai desăvârșită iubire a deaproapelui. Spiritul acestei evanghelii a zdrobit lanțurile de robie ale puterii lumești și a luminat calea popoarelor spre libertatea individuală și națională. Biserica ortodoxă română stând pe temelia de granit a principiilor de credință, profesate de însuși întemeietorul ei, a rămas credincioasă îndoitei sale chemări. Și dacă sub raport cultural n'a putut să realizeze în sinul credincioșilor adăpostiți sub aripele ei succese mai vădite, cum au realizat alte biserici creștine, pricina nu trebuie căutată în presumpțiunea că această biserică și-ar fi uitat de misiunea sa civilizatorică, ci în împrejurările mai mult decât maștere prin care a avut să plutească naia bisericii ortodoxe române împreună cu poporul refugiat sub pânzele ei. După mărturia istoriei, biserică ortodoxă română veacuri de-a rândul a fost obiectivul tuturor tentațiunilor și nizuințelor dușmănoase, și pe lângă conservatismul inerent firei poporului român este un deosebit merit al acestei biserici, că prin mijloace modeste a știut să strecoare și să treacă ființa poporului român la limanul mântuirii, — curată ca aurul.

Intr'un timp, când evangelia lui Hristos se propoveduia credincioșilor într'o limbă străină, deopotrivă neînțeleasă de păstoriți ca și de păstor, natural, că nu putea fi vorba de vre-o mișcare culturală în sinul poporului român. Principiul național, pe urma renașterii din veacul al XVI-lea a cucerit teren tot mai larg și astfel biserică ortodoxă română încetul cu încetul a început a-și desbrăca haina străină și prin introducerea limbii române în viața bisericească a îmbrăcat caracterul unei instituțiuni naționale prin eselență. În 1544 se tipărește la Sibiu prima carte

în limba română, un catechism cu învățături lutherane, pe care «mulți dintre preoții români l-au prețuit ca pe un lucru sfânt» (Dr. I. Lupaș: ist. bis. pag. 39) de sigur nu pentru conținutul lui, ci pentru haina cea luminoasă a limbii românești. În 1564 cu «Tâlcul evangheliilor» se pornește munca binecuvântată de renaștere națională a diaconului Coresi dela Brașov. Astfel se impregnează cele dintâi urme de cultură națională, după cum și cele dintâi începuturi de școală, ca cea mai tipică instituțiune culturală, tot în biserică le aflăm. Cu deosebire sub stăpânirea Împăratului Iosif al II-lea — nu fără oare care tendință de germanizare — școlile românești se bucurau de sprijinul puterii de stat. În locuințele particulare ale «diecilor», sau în tinda bisericilor se adunau copilașii credincioșilor noștri, ca să învețe cântările bisericești și buchile bătrânești. Din aceste modeste, dar sfinte lăcașe de cultură națională se înalță la 1754 liceul din Blaj, în 1811 seminarul teologic din Sibiu, în 1812 seminarul pedagogic din Arad, în 1836 liceul din Beiuș, în 1850 liceul din Brașov, în 1863 liceul din Năsăud, în 1869 școala com. din Brașov și liceul din Brad. Pentru școlile primare «naționalicești» se numesc directori, cari pentru munca lor culturală spornică vor trebui întotdeauna pomeniți cu laudă. Intre aceștia se numără: Gheorghe Șincai, Dimitrie Eustatievici, Gheorghe Haines, Radu Tempea și Const. Diaconovici Loga.

Dar activitatea cea mai intenzivă și totodată cea mai rodnică pentru întemeierea de școle cu caracter confesional o desfășoară conștient și sistematic arhiepiscopul și mitropolitul Andreiu Baron de Șaguna. Înțelegerea lui largă pentru misiunea culturală a bisericii române ortodoxe, prevederile lui aproape profetice cu privire la soarta școlilor «naționalicești» în era falsului liberalism maghiar, l-a determinat să lupte cu cea mai mare înverșunare în contra acelor, cari credeau sosită vremea pentru a scoate școlile de sub «epitropia popilor». Timpul a justificat întru toate temerile marelui Chiriarh. Toate școlile de stat, comunale, grănițarești, particulare sau societare au ajuns a fi simple ateliere de tâmpire și maghiarizare. Școlile confesionale, de sub scutul bisericii, au rămas singurele citadele, între zidurile cărora s'au mai putut cultiva încâtva limba românească și celelalte elemente de cultură națională. «Confesional» și «național» au ajuns a fi noțiuni identice. Ființa poporului românesc, adumbrată de biserică și de fiica acestei, de școala confesională, s'a contopit cu acestea într'o

* Memoriul consistorului mitropolitan adresat resortului de culte și instrucțiune publică.

unitate sfântă și nedespărțită. Persecuțiile fără sfârșit, suferințele amare și sângele martirilor au cimentat și mai mult aceasta legătură. Și credem, că e bine, ca și pe viitor așa să rămână: poporul strâns legat de biserică sa strămoșască. Dar legătura aceasta sfântă biserică nu o poate susține decât prin o intensă activitate culturală cu ajutorul școlii confesionale. Lipsită biserică ortodoxă română de misiunea ei culturală va ajunge, ca cele mai multe dintre bisericile orientale, o instituție contemplativă, pur dogmatică, preocupată vecinic de exteriorizarea cultului în forme cât mai perfecte, dar fără nici o legătură cu viața reală. Biserica lui Hristos însă e o instituție vie și creștinismul un element real de cultură. Să ne ferim de concepția celor mai multe popoare orientale despre ortodoxism, despre cari prof. C. Rădulescu Motru cu multă dreptate zice: «Crucea ortodoxă luminează admirabil calea spre ceruri, dar lasă prea în urmă pe cea de pe pământ» — (Cultura română și politicianismul, pag. 107).

In situația politică schimbată de acum ni s'ar putea face obiecțiune, că într'un stat național unitar, cum e România mare, educația poporului în spirit național o îndeplinește stăpânirea lumească prin naționalizarea învățământului pe întreagă linie. Unora ca aceștia le răspundem, că România cu hotarele ei întregite înainte de toate nu va fi un stat unitar național. In tot cazul nu va fi așa de unitar sub raport național, cum a fost regatul României vechi. Și tocmai în stările din statul național al României vechi găsim dovada cea mai clasică în contra acelor cari voiesc să despoaie biserică de misiunea culturală. In viața de stat din regatul României vechi, biserică a fost degradată la rolul umilitor de cenușotcă, iar slujitorii bisericii de sus până jos, au ajuns niște unelte inconștiente în mâna tuturor partidelor politice, cari se succedea la putere. Și rezultatele acestui politicianism au fost, că «din țărantul român» cunoscut până aici, ca om de «bunăcuviință» a făcut o ființă slugarnică și falsă. La sate peste tot locul unde a pătruns nenorocita lui influință: vrajbă și ură. Bisericile s'au golit și s'au umplut cârciumele. Aci vine și preotul transformat în agent electoral, ca să țină rătăciților

predica botezului politic (C. Rădulescu Motru, op. cit. pag. 178.)

Constatarea aceasta a distinsului profesor de filozofie nu semnaleză un simpton izolat, ci o boală generală. Preotul convine cu credincioșii săi, nu în biserică, nu în școală, ci în cârciumă, unde nu se face educație nici creștinească, nici patriotică, ci se otrăvesc numai sufletele.

Temelia unui stat puternic nu se poate dura decât pe caracterele religioase morale ale cetățenilor, iar înlănțuirea unui neam la progresul culturii universale fără contribuția unor opere de cultură specifică națională, e cu neputință.

Și vă întreb: unde este prorocul, care să ne garanteze pe cuvânt, că în România-mare, de acum și până în veci tot guverne naționale, tot patrioți cu suflete mari și cuprinzătoare de nevoile neamului vor sta la cârma țării? A nu medita cu toată seriozitatea asupra acestei întrebări, ar fi să ne închidem ochii și să nu vedem curentele — nu internaționale — ci anti-naționale, cari bat în zilele noastre la poarta statelor moderne. Ce se va alege de poporul nostru sub raport moral și național, când instrucția ar ajunge să fie direcționată de un astfel de guvern?

Iată pentru ce cu multă dreptate se întreabă domnul Dr. Onisifor Ghibu în încheierea studiului său despre Bucovina, că oare cultura noastră intelectualistă de azi a venit ea ca o completare a culturii mai vechi, bazată pe sentimentele cele mai înalte, sau a venit ca să zicem așa peste noapte? Și apoi tot d-sa răspunde: Cultura noastră de astăzi împrumutată și copiată de-a gata dela străini n'a păstrat aproape nimic din ce a fost bun în trecutul nostru; noi am pășit deodată la o viață culturală cu totul nouă, fără rădăcini în trecutul nostru și deci fără perspective favorabile pentru viitor. Concluzia practică ce va trebui trasă dintr'o astfel de constatare e, că cultura noastră intelectualistă, — și mai rău decât atâta: materialistă — de astăzi, are nevoie de un corectoriu serios, care e: revenirea la cultivarea nobilelor sentimente religioase, care a făurit timp de atâtea secole sufletul nostru popular, și cari de câteva decenii încoace au fost aruncate în camera de vechituri. (Analele Academiei române 1916 Nr. 1. pag. 132.

Deci nu numai un postulat al sentimentului de recunoștință față de biserică pentru opera cea mare națională îndeplinită în trecut, ci sincere preocupări patriotice pentru viitor și înalte presoane de stat pretind în mod imperativ, ca statul, în munca de regenerare morală și culturală a cetățenilor săi să apeleze la biserică ca la un tovarăș cu bogate experiențe și cu adânci rădăcini în viața poporului românesc.

Să nu se uite un lucru, că pe când alte biserici erau cu mână largă sprijinite din partea guvernelor maghiare, cu moșii întinse și fonduri fabuloase, pe atunci biserică ortodoxă română, lipsită de orice sprijin extern, a adus jertfe supraomenești pentru conservarea națională a poporului. Și dacă ni s'a dat ici-colea câte-o fărâ-mătură, în schimb trebuia să ne rupem o părticică din suflet.

Chiar și biserică greco-catolică — după cum se vede din memoriul înaintat Consiliului Dirigent, — a primit pe lângă domeniile aducătoare de arânzi considerabile, însemnate ajutoare bănești pentru înființarea și susținerea seminariilor teologice din Gherla, Lugoj și Oradea-mare, iar în anii din urmă pentru înființarea și susținerea a lor două pedagogii de fete, în Lugoj și în Gherla.

In proiectul de lege referitor la executarea art. XX. din 1848 referitor la ajutorarea bisericilor recepte, tuturor bisericilor din fosta Ungaria li s'au proiectat fonduri de milioane, numai biserică cea mai săracă, biserică ortodoxă română a a fost desconsiderată, desigur ca «nepatriotică».

Despre sărăcia bisericii ortodoxe române vorbesc convingător modestele bisericuțe cari împodobesc colinele satelor, vorbesc lipsa caselor parohiale și mai ales dotația clerului, care constituie o adevărată înjosire nu numai a serviciilor îndeplinite de preoți, dar și a demnității omenești.

Având deci în vedere, că scopul școlii primare române este creșterea de caractere religio-morale, sau vorbind în limba poporului creșterea unor cetățeni de omenie și buni români;

Având în vedere, că la ajungerea acestui scop — după opinia celor mai renumiți pedagogi, — învățământul religios-național concurge în măsura cea mai însemnată;

FOIȘOARA

Amintiri despre Eminescu

De Al. Vlahuță

Eram în gimnaziu, când am citit primele poezii ale lui Eminescu și fantastica lui nuvelă *Sărmanul Dionis*.

Versurile lui exercitau asupra mea o înrăurire extraordinar de puternică; adâncimea fascinantă a gândurilor lui mă umpleau de un fior mistic, de o admirație extatică. Și de multe ori am căutat să construiesc în închipuirea mea de copil figura necunoscută a acestui zeu, care mi se părea că trebuie să trăească o viață cu totul deosebită de a noastră, într'o lume supra-umană, în basme.

Credeam câte odată că-l zăresc în unele tablouri din *Sărmanul Dionis*, o vagă siluetă care se depărta mereu, și parcă se topea într'o lumină intensă, amețitoare.

Când am terminat liceul, aveam în cap figura lui Eminescu, așa cum mi-o făcusem eu;

un tânăr slab, înalt, palid și tras la față, cu ochii negri, visători, pe umeri îi cad plete ondulate, o haină lungă și veche îi acopere trupul până'n călcăe; el nu vede pe unde calcă, nu se uită la nimeni, și merge ca un somnambul, parc'ar plut.

Trei ani am căutat pe ulițele capitalei figura aceasta, și n'am găsit-o.

Intr'o zi, mă 'ntorceam cu mai mulți prieteni dela Universitate. In dosul pasajului, aud pe cineva zicând:

«Uite Eminescu!»

Toți ne oprim să-l vedem. Un om în vârstă, bine făcut, rotund la față, fără plete, îmbrăcat ca toți oamenii... Îl văd suindu-se 'n tramvai, — mă despart de prieteni, și mă urc și eu. M'așez în fața poetului și-l privesc, dar cu ce sfială! El ține pe brațe un ghiozdan ros pe la margini; degetele dela mâna dreaptă îi sunt pline de cerneală violetă, ochii lui mici, infundați, cu gene rari, au privirea vagă și ostenită a omului distras, dus pe gânduri.

Lângă el stă o cocoană, slabă și sulime-nită, care-l privește fix, din ce în ce mai intri-gată. Ea își șterge cu batista colțurile gurii, și-și

potrivește bridurile dela pălărie, cu gesturile unei persoane gata să ia o hotărâre:

— Așa-i că nu mă mai cunoașteți, dom-nule Eminovici?...

Eminescu se 'ntoarce; un zimbet blând îi luminează fața:

— Doamna A... cu ce pricină pe aici?

Și doamna îi spune că fata ei a părăsit «trupa» și caută un loc de profesoară; îi aduce aminte de când făcea și el parte din trupă, și oftează...

— Dar d-ta, ce faci aici în București?

— Eu... dau lecții.

Sântem în strada Buzeștilor. Eminescu se ridică 'necet și face semn conductorului să oprească.

— Ce, pe-aici stai?

Poetul răspunde c'o mișcare plictisită din cap, care 'nsemnă și «da», și «bună ziua», și multe de toate.

Cinci ani după asta, stăm amândoi la o masă în cafeneaua dela *Imperial*.

In fața noastră, la o altă masă, e un bătrân chel, c'o figură foarte expresivă, de-o slăbiciune

Având în vedere, că întreg trecutul poporului român de pretutindenea a fost și este concrescut cu viața sfintei noastre biserici românești, e indicat, ca principiile de credință ale acesteia să formeze și în viitor temelie și centrul învățământului. Numai astfel va ajunge România mare, în orientul Europei, o țară de cultură și civilizație solidă.

In consecință:

1. Biserica ortodoxă română din mitropolia noastră dorește a-și susține toate școlile confesionale existente; mai mult, în interesul creșterii de adevărați cetățeni români, biserica ortodoxă română își oferă noului stat român probatele sale servicii întru educarea poporului și în comunele, în cari azi nu avem școli confesionale, natural, dacă statul român în scopul acesta ne va acorda întreg sucursul său moral și material.

2. În deosebi așteptăm, ca statul român să restituie de urgență sub jurisdicțiunea bisericii: a) toate acele școli primare, pe cari statul ungar și organele sale, dușmane culturii românești, le-a sustrănit și prefăcut așa zicând cu forța în școli de stat; b) Școlile așa numite «montane» din ținutul Banatului, asigurând și pe viitor îndatorirea societății căilor ferate din Banat a contribui la susținerea și dezvoltarea lor; c) precum și școlile grănițerești prefăcute mai târziu în comunele din Ardeal și Banat, cari odinioară sub numirea de «naționale» au avut o legătură așa de strânsă cu biserica.

3. Spre a putea conduce cu succes aceste școli în număr sporit, biserica cere, ca statul pe lângă referentul școlar și revizorul general, aflători azi la Consistoriile bisericești, să deie ajutoare bisericii în măsură necesară la susținerea întregului personal, ce l-ar reclama afacerile școlare înmulțite.

4. Biserica își susține dreptul de jurisdicțiune, de conducere și de disciplină a personalului didactic, recunoscând dreptul de control al statului. Biserica solicită chiar sprijinul guvernului român la redactarea planului de învățământ în conlucrare comună, la compunerea și tipărirea manualelor de școală, la producerea și procurarea tuturor celorlalte mijloace de învățământ.

5. Deoarece numai o școală bine organizată poate satisface scopul educației și al instrucțiunii, cerem, ca într-o comună să nu se susțină decât o școală bine organizată și bine ajustată, și această școală să se dea în jurisdicțiunea bisericii române cu credincioși în majoritate în respectiva comună. Chestiunea aceasta am dori s'o deslegăm în frățească înțelegere cu autoritatea bisericii greco-catolice.

6. Guvernul român să reguleze cât mai în grabă prin lege salarizarea întregului personal didactic, în mod egal și fără considerare la caracterul școlii. Salarizarea se începe din prima Ianuarie 1919. Deoarece biserica noastră pentru apărarea și susținerea școlilor confesionale față cu statul maghiar a impus credincioșilor săi sarcini, cari adeseori trec și peste 100% după darea directă, sarcini azi insuportabile, și cari în viitor nu se mai pot susține fără a periclita cele mai vitale interese ale bisericii, ba chiar și viitorul parohiilor, — așteptăm, ca la statorirea ajutorului de stat — pe lângă susținerea ajutoarelor din alodiul comunal și din alte izvoare cu destinațiune școlară, impozitul credincioșilor după darea directă să se reducă după posibilitate. Toate impozitele bisericești-școlare să se încasseze prin organele administrative ale statului deodată cu celelalte impozite de stat având a se transpune Cassei centrale bisericești.

7. Din considerare la marea lipsă de învățători, guvernul român să-și dea învoirea, ca absolvenții de teologie și preoții cu cvalificațiune învățătorească să poată îndeplini și funcțiunea de învățător. În caz de necesitate să se poată crea chiar tipul: Preot-învățător. Planul de învățământ pentru școlile normale se va modifica în sensul acestei necesități.

8. Deoarece biserica în cele precedente s'a declarat pentru susținerea școlilor confesionale primare, urmează de sine, că-și susține și școlile normale confesionale. Pentru susținerea și ajustarea acestora la nivoul cerut, așteptăm ajutor din partea statului nu numai la salarizarea profesorilor, ci și la zidirea și susținerea edificiilor și a internatelor, pe care le credem absolut necesare în legătură cu aceste școli.

9. În ce privește instrucțiunea din școlile medii, (liceu, reale, comerciale) biserica așteaptă și cere în modul cel mai

categoric, ca întreg învățământul să fie străbătut și pătruns de spiritul religios-moral, iar catechizația să fie provăzută prin caticheti instituiți din partea bisericii, pe cari îi va salariza statul, conform cvalificației lor și a angajamentului. De altă parte statul să sprijinească biserica la înființarea, organizarea și susținerea de internate pe lângă toate școlile secundare, voinde biserica prin aceasta a se îngriji de educația religioasă-morală a tinerimii.

10. Biserica noastră mai cere, ca pe lângă fiecare seminar teologic eparhial, statul să susțină un liceu cu un caracter eclesiastic și cu un plan de învățământ special, care liceu să pregătească mai intensiv elevii în vederea scopului declarat, că din aceștia să se recruteze contingentul necesar pentru școlile normale și seminariile teologice.

11. Asemenea să susțină statul în fiecare eparhie câte o școală superioară de fete, cum e de exemplu la Chișineu în Basarabia, în care fetelor să li se dea o educație potrivită cu chemarea lor viitoare în viața poporului dela țară, ca preotese, sau ca conducătoare de alte institute filantropice-umanitare.

12. Întreg personalul didactic confesional să fie luat la fondul de pensiuie regnicolar. Consiliul Dirigent român cu prilejul licvidării definitive cu fostul stat maghiar, să reclame partea alicvotă, ce compete personalului nostru didactic din fondurile de pensiuie regnicolare.

Sibiu, din ședința plenară a Consistorului mitropolitan, ținută la 2/15 Mai 1919.

Ioan I. Papp m. p.

episcopul Aradului, locțiitor de mitropolit.

Lazar Triteanu
secretar substituit.

Extras din ordonanța Nr. 21 și 25 (Modificată)

1. Vor fi considerați ca infractori:

a) Acei cari fără rea credință, prin localuri publice, gări, trenuri, pe străzi etc., vor comunica, colporta, comenta, în orice chip, știri fie adevărate, fie înmaginare, sau păreri relative la operațiunile de război, situația și dislocarea trupelor, dispozițiunile autorităților militare, sau orice chestiuie privitoare la armata română.

și de-o paloare bolnăvicioasă. Eminescu îl privește lung, milos, — nu-și poate lua ochii dela el. Se pleacă încet la urechia mea:

— Oare cine-o fi? tu nu-i cunoști?

— Nu... da de ce mă 'ntrebi?

— Grozav seamănă cu tata.

Întrebăm pe chelner, și aflăm că-i consulul dela Salonic.

Poetul mă sfătuiește să traduc în versuri *Cei șapte dela Teba* și laudă seninătatea și măreția tragediilor clasice.

O fetiță, cu'n paneraș de flori, se tot milogeste pe lângă noi, cu'n aer de sfâșietoare mizerie. Aleg o garoafă și o dau poetului, care-mi spune că-i plac florile. Eminescu ridică 'n sus garoafa cu'n gest delicat, se uită gânditor la petalele învoalte, de un roș închis, și, ca și cum ar relua șirul unei discuții întrerupte un moment, îmi spune:

— De geaba, ne trebuie un poet care s'o ia peste câmpii, nebunește... Ne trebuie ceva nou, cu totul nou... un nebun, dar un nebun de geniu, care să-și croiască el o formă a lui și un drum neîncercat de nimeni...

Eu îl privesc lung, nedumerit; aștept să văd cu ce se leagă asta.

— Uite, dintre tinerii de azi, știi cine dă se mne c'are să fie un poet mare la noi?

— Cine?

— Mille. Da, da, nu te uita, Mille e poet...

În *Caetul roșu* al lui am găsit lucruri minunate, minunate...

Acum prind legătura: roșata garoafei a chemat *Caetul roșu*.

E târziu, aproape miezul nopții. Afară plouă, și cum n'avem umbrelă, o ținem mai mult o fugă pân' la otel Metropol.

— Rămâi la mine 'n noaptea asta...

— Nu pot, am de făcut gazeta pe mâine... și mie nu-mi vine îndemână să scriu decât acasă la mine. Da hai, că mă sui și eu pentr'un sfert de ceas, poate-a mai sta ploaia.

Eminescu are chef de vorbă. Îmi povestește o dragoste a lui, o întâmplare curioasă, care i-a inspirat poezia *Luceafărul* și care nu se poate spune aici...

— Dar știi că sânt două aproape.

Își ia pălăria și pleacă grăbit.

Mă culc. Ascult cum răpăe ploaia pe coperiș; și mă gândesc la marele Eminescu, cât îi de sărac și de chinuit. Am un bilet de loterie, și fac planuri generoase pe câștigul cel mare, de 100,000 de lei. Aud pași pripiti pe sală... o bătae discretă în ușă.

— Cine-i?

Aprind lumânarea. Eminescu, ud learcă, își ia floarea de pe masă și sgrebulit, c'un răs copilăresc îmi zice «noapte bună» și pleacă.

Pentru prima oară poetul îmi da de gândit.

Vorbe înțelepte

Lumea este foarte strâmtă pentru doi neînvățați ce se privesc între ei.

Prieteșugul oamenilor celor mari, vremea cea caldă a iernii, vorbele cele dulci împreună cu muierile, și bucuria vrăjmașilor, sânt patru lucruri spre care nu se cade să te nădăjduiești.

2. Această infracțiune se va judeca și condamna de pretori în prima și ultima instanță, cu închisoare până la un an și cu amendă până la 2000 lei.

Când faptele de mai sus se vor fi săvârșit în scop de a spiona, sau trăda, se aplică pedepsele prevăzute de legile penale în vigoare, în timp de război.

Nr. 10849/918. Plen.

Circulară

cătră membrii ordinari și extra-ordinari ai sinodului protopresbiterial ortodox-român din tractul Cohalmului.

În baza ordinului din 22 Decembrie 1918 Nr. 10849/918 plen. al Consistorului Arhidiecezan, prin care subsemnatul am fost numit comisar consistorial pentru actul alegerii de protopresbiter în tractul Cohalmului și în conformitate cu dispozițiile §§ lor 14, 15 și 16 din regulamentul de procedură, convoc prin aceasta comitetul protopresbiterial la ședință pe ziua de Vineri 5/18 Iulie a. c. după amiazi la orele 4 în cancelaria oficiului protopresbiterial pentru a constata calificățiunea concurenților și-a compune lista de candidare, iar pe ziua următoare Sâmbătă 6/19 Iulie a. c. convoc sinodul protopresbiterial electoral în sf. biserică ortodoxă română din Cohalm. Serviciul divin se va începe dimineața la orele 9, iar după terminarea aceluia se va deschide ședința sinodului electoral.

Sibiu, 19 Iunie, (2 Iulie) 1919.

Dr Ioan Lupas
comisar consistorial.

Citind ziare

În Sfatul Țării scrie dl Mihail Sadoveanu.

Fără îndoială, marele popor rusesc este un popor de extreme. Asta o dovedește încă din zorii istoriei sale.

Norod slobod și mișcător ca valurile ierburilor din stepe, întinzându-se în hotare nemărginite și nehotărâte spre Asia, spre Europa, spre alburia miază-noapte și spre fermecătorul Bizanț, — deodată își pleacă străinilor cerbicia, pierde libertatea democratică și republicană și din veac în veac strivit sub gârbaci, ajunge pe vremea lui Ivan cel Groaznic o rasă de robi, tremurând la gestul unui despot asiatic:

Cele 160 de milioane de ruși ai zilelor de ieri, dormitând par'că sub povara oligarhiei și teroarea spionilor polițienesci, aproape inconștienți, neliniștiți totuși de un vag misticism, — dintr'odată, în vâltoarea celui mai mare război, la glasul revoluționarilor, se frământă, întorc armele, se ridică vijelios ca oceanul, dărâmă înjgheberia apăsătorilor, și, într'un avânt uriaș, par a cerca o alcătuire de lume mai bună.

Cea mai mare catastrofă istorică și cea mai miraculoasă revoluție se prefac însă ca printr'un blestem într'o *anarhie fără margini*, ca haosul, într'o nedeslușită și sângeroasă păclă...

După ruperea tuturor zăgazurilor, după sfărâmarea orânduirilor și datinilor, a așezărilor dintre oameni, a familiei, a proprietății, — eată că se ridică o figură întunecoasă la granița Asiei. Eată o nouă manifestare în persoana amiralului Colceag.

Ce însemnă acest salvator?

Rușii au o poveste frumoasă și simbolică, — povestea eroului popular *Ilia Muromet*.

Acest viteaz născut pentru destine mari, după ce iese la lume și împlinește isprăvi vrednice de mirare, găsește de cuviință să intre apoi într'un codru bătrân, se culcă la umbra stejarilor și adoarme.

Doarme așa o sută de ani. Pe urmă se deșteaptă. Privește în juru-i și vede sfânta Rusie nenorocită. Ear iese la lume și-și împlinește menirea. Apoi ear intră în pădure și doarme o sută de ani.

Ilia Muromet, s'a deșteptat în vremuri străvechi s'a pus poporul sub cnut, — căci cum spune un cugetător rus, slavul e prin firea lui, merit robiei.

S'a mai deșteptat acest geniu al neamului în alt veac, când a stărpit anarhia, a alungat străinii s'a adus la cărma neamurilor, pentru fericirea lor, neamul Romanovilor.

În alt veac, trezirea din nou și frământarea au însemnat epoca lui Petru cel Mare, desfacerea de Asia și încercarea de europenizare.

Mai curge un veac de somnolență și vine epoca cea mare napoleoniană, când se deșteaptă conștiința națională și când se stabilește deplin și absorbitor imperialismul.

După alt veac de amorțire, în sfârșit, cea mai grozavă dintre zguduiri.

Eroul rasei, care va întoarce brusc crugul lumii și al istoriei, ca să refacă din bucăți ceea ce a fost Rusia, — va fi excelența sa, amiralul Colceag?

Nu știu. — Nu cred. Dar dacă Ilia Muromet se va deștepta din nou, pe lângă orânduirile năstrușnice ce va împlini ca întotdeauna, în toate veacurile, înainte de a intra în codru să se culce, se va uita earăș spre dragostea lui veșnică *dela miază-zi*, spre visul somnului său, spre râvna aspră a treziei lui, spre strălucita cetate a *Țarigradului*, cheea și dulceața lumii.

Povestea lui Ilia Muromet numai așa are înțelesul, care ne interesează pe noi.

Pentru ridicarea unei sfinte biserici la Mărășești, scrie ziarul *Dacia*:

După bătălii, evlavioșii vovevozi ai trecutului nostru, ridicau biserici, ca mulțumire lui Dumnezeu care-i protejase, și după acest act de pioasă recunoștință se simțeau mai tari, pornind la nouă lupte cu energii nouă.

Nu se știe dacă după Mărășești năzuința noastră de veacuri nu ne va cere nouă jertfe. Acestea trebuie să ne găsească tari.

Dacă însă forța de rezistență materială ni-o procură fabricile și uzinele, *puteră sufletească*, unica armă cu care am invins totdeauna, nu ni-o poate da decât *credința*.

Să dăm dovada că sântem convinși de tăria acestui adevăr, și, întocmai ca înaintașii noștri, să ridicăm pe pământul sfințit al Mărășeștilor o *biserică-monument*, cheazășie a credinții noastre și simbol al eroismului celor ce au scris pagina de aur a luptei din 1917.

Această manifestare pioasă nu mai poate porni însă de la domnitor. Dator e s'o facă totdeauna cel chemat să cărmuiască; ear azi cărma o ține *poporul întreg*, chemat să se conducă conform nevoilor și năzuințelor lui. Deci poporul trebuie s'o facă.

Cu gândul acesta a și pornit o mână de oameni de bine, în frunte cu mitropolitul Moldovei. Pentru înfăptuirea lui, ei au apelat și la cei bogăți, și la nevoiași.

Bogaților li-a cerut sprijinul; nevoiașilor li-a cerut jertfa, să-și rupă din prisosul avutului lor modest, și să participe cu toții la crearea acestui monument național.

Poporul întreg a înscris Mărășeștii în istorie, poporul întreg trebuie să slăvească acest sfânt locușor.

Comunicatul unui partid

Partidul țărănesc și muncitor din vechiul Regat a dat următorul comunicat cu privire la situația politică:

Pentru asigurarea deplinei libertăți a alegerilor și pentru restabilirea autorității noastre morale în fața străinătății cerem:

1. Formarea unui guvern, sub președinția unei personalități din regatul vechi ori din provinciile alipite, al cărui întreg trecut să fie nepătat de legăturile cu partidele oligarhice, care ne au exploatat până acum.

Nu pomenim nume. Dar România unită are acești oameni și ei trebuie chemați să ajute și poate chiar să mântuie țara.

2. Cerem schimbarea întregii administrații (refecți, primari, revizori școlari, protoerei).

3. Cerem ridicarea cenzurei și stării de asediu.

4. Cerem două luni de libertate deplină a campaniei electorale înainte de data alegerilor.

Parastas

în memoria Mitropolitului Șaguna

A strălucit ca un soare pe firmamentul vieții noastre bisericesti și naționale. Și mărșă a fost și apusul, trecerea lui din viață, la 16 Iunie 1873.

Au trecut de atunci 46 de ani. Cu cât ne depărtăm mai tare de vremea, când era între noi, devine tot mai luminos, tot mai cald, cu cât se ridică spre înălțimea cerului.

Duminecă a fost ziua aniversării a 46 dela mutarea lui dela noi. A trecut din moarte la viață, și de pe pământ la cer, după cum ne spune troparul din ziua învierii.

Tinerimea an de an peregrinează la mormântul lui la Rășinar, tinerimea din seminariul nostru arhidiecezan.

Când întreagă biserica ortodoxă din România Mare se va organiza pe baza temeliei date nouă de Marele mitropolit Andrei, și când spiritul liberal democratic din această organizare va intra în sufletul poporului român ortodox, atunci vom emigra mai mulți la Rășinar în ziua de 16 Iunie.

În anul acesta în biserica catedrală s'a săvârșit parastasul obicinuit prin *Preacuvioșia Sa arhimandritul Dr. Eusebiu Roșca*, directorul seminariului, care tot în ziua aceea a făcut și încheierea anului școlar în seminarul arhidiecezan.

În comuna Blăjel, de lângă Mediaș, parastasul întru memoria Marelui Mitropolit Andrei s'a celebrat Duminecă în 16 Iunie a. c. prin parohul local *Zacheiu Sasu*, și asesorul consistorial *Mateiu Voileanu*, care a ținut poporului o cuvântare ocazională despre importanța acestei zile mărețe, când serbăm amintirea arhiereului celui mai mare al bisericii noastre.

Bogațiile țării

Un izvor principal de câștig în Franța sânt numeroasele stații climaterice și balneare ce atrag în fiecare an sute de mii de străini, printre care și foarte mulți compatrioți de-ai noștri.

Senatul francez a-proiectat o lege, prin care să se perceapă taxe pe socoteala vizitatorilor.

Aceste taxe vor fi utilizate pentru exploatarea cât mai mare a pozițiilor pitorești și stațiilor balneare ale țării. 25 la sută din aceste taxe vor fi întrebuințate pentru asigurarea unor studieri serioase în domeniul hidrologiei și climatologiei în facultățile de medicină franceze.

O parte din sumă va servi pentru opera de propagandă și de vulgarizare, precum și pentru toate întreprinderile de natură să favorizeze frecventarea și dezvoltarea stațiilor hidro-minerale, climaterice și turistice.

Eată cum știu francezii să exploateze bogățiile patriei lor și să le facă cunoscute străinilor.

E bine să se împărtășească și românii de această pildă și să nu mai verse sume mari de bani peste graniță pentru distracții și plăceri, care pot fi satisfăcute cel puțin tot așa de bine în țara noastră.

Vor fi mulți dintre compatrioții noștri, care în dorul, prin nimic justificat, de a admira tot ce-i străin au trecut peste frumusețile munților Carpați în fuga trenului, călătorind tocmai la poalele Alpilor să simtă «aerul de munte».

Plaiurile noastre minunate, munții, văile, marea, toate poartă pecetea unei frumuseți dumnezeiești, pe care nicăeri n'o poate afla călătorul, și noi nu numai că nu știm să valorificăm aceste daruri ale naturii, făcându-le cunoscute străinilor, ci trecem noi înșine nepăsători lângă ele și vărsăm peste hotare bogăția țării. S. T.

Convocare

Comercianții și angajații comerciali români din Ardeal, Banat și părțile locuite de români din Ungaria, sânt invitați a lua parte la primul

Congres

al lor, care se va ținea, în Sibiu, Sâmbătă și Duminică în 12 și 13 Iulie 1919 st. nou în palatul Muzeului Asociațiunii.

Scopul:

1. Procurarea informațiilor asupra stării comerțului în diferitele ținuturi.
2. Inițierea unei «Asociațiuni a comercianților români».
3. Desbaterea măsurilor ce sânt de luat pentru apărarea comerțului național român.
4. Căutarea posibilităților de-a intra în legături cu străinătatea.
5. Armonizarea intereselor patronilor cu ale angajaților comerciali.
6. Eventuale propuneri.

NB. Autoritățile competente sânt rugate să stea în ajutorul comercianților români, doritori de a participa la congres și imediat a le preda certificatul de legitimație, ca să nu fie împedecați în călătoria lor.

Comitetul aranjator.

In sfătuirea celor rătăciți

— Predică —

S'au ținut, în cursul războiului de patru ani și jumătate, mai multe conferințe preoțești militare, în care s'au rostit predice cu subiecte potrivite împrejurărilor.

O asemenea cuvântare, ținută în Franța în 1918, am publicat în numărul 19 al *Telegrafului Român* din anul acesta.

Publicăm acum predica ținută de părintele Andrei Moldovan la conferința preoțească din Brașov, ținută în Biserica din cetate, în 25 April 1918. Este următoarea:

Iubiți frați în Hristos! Când păcătoșii chiar și după îndemnul nostru părintești, rămân întru păcatele lor, noi ca predicatori nu avem să încetăm de a le împărtăși sfatul nostru și pe mai departe.

Fântânile curg, izvoarele forfotesc și atunci, când nime nu le duc apa; pâraiele nu se opresc în curs chiar și când oamenii nu însetează... Așa și noi, predicatorii, trebuie să ne îndeplinim datoriile, cu cea mai mare sfințenie, chiar și atunci când cineva pentru moment nu ne-ar băga în seamă.

Dumnezeu, plin de dragoste către noi, ni-a dat lege, ca ceice sântem puși spre a propovedi cuvântul ceresc să nu lăsăm nimic din câte ne stau în puterile noastre și să nu renunțăm niciodată la cuvântul divin, ori ne ascultă cineva, ori nu.

Când profetul Ieremia a amenințat pe iudei și li-a prezis nenorocirea, ascultătorii l-au batjocorit. Ear Ieremia se hotărâ atunci să se lase de dirigătorul de a mai proroci. Il cuprinse slăbiciunea și nu mai voia să sufere batjocura oamenilor.

Să-l ascultăm ce spune? Ieremia zice: Făcutu-m'am spre răs, în toată ziua am fost batjocorit. Și am zis: Nu voi mai numi numele Domnului și nu voi mai grăi în numele Lui. Dar Duhul s'a făcut ca focul ce arde, și-mi ardea oasele mele, și eră să pier, și nu puteam suferi! (Ieremia XX 7—9).

El voește să zică: Gândeam să mă las de prorocie, căci iudeii nu mă ascultau; dar îndată ce mi-am făcut acest plan, puterea Duhului s'a aprins în sufletul meu ca un foc, care a inflăcărât tot lăuntru! meu, eu n'am putut suferi acest părjol.

Dacă acel proroc, care în toate zilele fusese batjocorit și ocărât, a trebuit să sufere astfel de pedeapsă, pentru că s'a hotărât să tacă cuvântul dumnezeesc, de ce răsplătă ne vom învrednici noi cari nu suferim așa de mult ca el?

Unii vor întreba poate: Ai întors tu spre bine pe toți cu îndemnul predicei tale și cu purtarea ta?

Eu răspund: Am făgăduit eu sau altul, că într-o zi să dobândim pe toți? Dacă noi am mișcat cu puterea cuvântului numai 10, ori numai 5, sau numai pe unul, — nu este oare de ajuns spre a ne da curaj de muncă neîntreruptă?

Voi zice și mai mult. Presupuneți imposibilul ca noi, predicatorii, prin vorbele noastre nu am dobândit pe nime. Cuvântul nostru totuș n'ar rămânea nefolositor. Căci atunci când ascultătorii vor fi păcătuiți de nou, își vor aduce totuș aminte de cuvintele și dojanale noastre. Iar această reamintire produce un fel de rușinare în internul lor, care poate să fie începutul îndreptării și al întoarcerii spre bine.

Afară de aceasta, urmează pentru noi al 2-lea câștig, nu mai mic: Am făcut mai tari pe cei îndreptați și pe cei ce n'au păcătuit. Așa dar, deși n'am vindecat pe bolnav, dar am întărit pe cel sănătos.

Cuvântul meu, dacă n'a oprit pe cutare dela păcat, totuș a înrăurit asupra celor îndreptați și a celor ce n'au căzut în păcat.

Să cumpănim și al treilea punct. Astăzi nu am mișcat sufletește pe ascultător, dar poate mâne îl voi mișcă; dacă nu mâne, poimâne, sau mai târziu.

Pescarul adeseori toată ziua a aruncat mreaja înzadar; ear seara când voia să se depărteze, a făcut prinsoare multă.

Dacă nouă nu ni-ar reuși un lucru și ne-am lăsa de el, s'ar păgubi viața noastră cea trupească și cea duhovnicească.

Dacă economul sau grădinarul pentru o vreme rea întâmplată odată de două ori, sau de mai multe ori, ar părăsi economia și grădina, ar face de sigur o mare greșală.

Dacă corăbierii, în urma furtunilor, ar fugi de mare, ea n'ar mai fi cutrierată de nimeni.

Dacă la un meșteșug sau meserie ar lua oamenii aceeaș hotărâre, ar trebui încurând să dispară lumea.

Când tu împrăștii sămânța învățării și ascultătorii n'au primit-o și nu au adus rodul, totuș tu primești dela Dumnezeu plata cuvenită pentru sfătuirea ta, și când aceia nu vor să te asculte, tu vei primi tot atât de mare răsplătire, precum ai fi primit când ei ți-ar fi urmat, — tu ai făcut tot ce atâră dela tine.

Noi nu sântem răspunzători de ceea ce fac ascultătorii noștri; dar sântem datori a le da sfaturi drepte. A urma este datoria lor. Când vezi pe fratele tău învățat și îndărjit și nu voește să te asculte, atunci zi întru tine: Oare nu-l voi putea dobândi cu timpul?

Apostolul Pavel scrie: «Slugii lui Dumnezeu nu i se cade să se sfădească, ci să fie către toți învățator suferitor. Cu blândețe certând pe cei ce s'tau împotriva, poate cândva le va da Dzeu pocăință spre cunoștința adevărului». (Tim. II. 24—25).

Nu vezi cum un părinte, când este desperat de însănoșarea copilului său, totuș plângând sau suspinând șede lângă patul lui, îl sărută cu dragoste și întrebuintează toate mijloacele de vindecare până la suflarea cea de pe urmă?

Tot așa trebuie să faci și Tu cu fratele tău.

Dacă omul cu lacrimile sale nu poate să alunge boala, nici să respingă moartea ce se apropie, însă pe un suflet bolnav poți adeseori să-l mântuești, dacă nu te depărtezi dela dânsul. Așa face și Dumnezeu cu noi, în toate zilele ne vorbește prin proroci și apostoli, și nu încetează a muștra pe cei mândri și neascultători.

Biserica se aseamănă cu un corp alcătuit din mai multe mădulare; acest corp se ține numai prin unirea mădulărilor și prin ajutorul ce-l dă unul altuia.

Dacă un mădular ar voi să refuze sprijinul celuilalt, prin aceasta ar suferi trupul întreg.

Tot așa va fi și la tine. Dacă tu, deși ai auzit aceste câteva învățături ale mele, dar nu le vei urmări într-o bună păstorire a acelora pentru a căror mântuire sufletească ai să îngrijești, vatem pe aceia și pe tine însuși, ear nepăsarea și trândăvia ta e vrednică de pedeapsă. Când însă comunici și altora din hrana duhovnicească pe care ai primit-o acum aici, folosești și lor, și ție.

Totdeauna să mulțămim Domnului pentru învățatura ce ni-a dat, căci Lui i se cuvine cinstea și mărirea în vecii vecilor, Amin.

Dela „Societatea pentru ocrotirea orfanilor din război“

În urma hotărârii comitetului regional din Sibiu, biroul acestui comitet a început acțiunea sa pentru înființarea comitetelor județene pe întreg teritoriul supus guvernării Consiliului Dirigent.

Pretutindeni s'a arătat până acum cel mai cald interes pentru noua instituție, chemată să servească în mod efectiv, marea operă de ocrotire umanitară și națională a orfanilor noștri. Intelectualii noștri din centrele județene s'au grăbit cu bucurie să se înscrie membri donatori și aderenți, angajându-se în acelaș timp să popularizeze și să întărească prin toate mijloacele această societate atât de necesară și folositoare. Așa s'au înființat comitetele județene în Făgăraș, Cluj, Bistrița, Turda și Alba-Iulia, iar în alte localități ca Abrud, Câmpeni, Zlatna ș. a. s'au ținut conferințe menite să câștige toate clasele noastre pentru orfanii din război.

În toate părțile domniei perfecti, protopopii și preoții au luat bucuros sarcina inițiativei, iar doamnele noastre și alți fruntași n'au ezitat să îmbrățișeze cu toată dragostea această cauză sfântă, constituind comitetele, făcând membri și făgăduind interes și muncă statornică pentru izbânda ei. Comitetul regional din Sibiu le aduce și pe această cale vii mulțumiri în nădejdea, că acțiunea începută sub auspicii așa de frumoase, va da roade îmbelșugate.

Secretara: Sanda I. Matei.

Semnarea tratatului de pace

În galeria oglinzilor din Versailles s'a făcut cu solemnitate deosebită semnarea tratatului de pace între țările aliate și între Germania.

Sâmbătă după amiază, la ora 3 și 10 minute, președintele conferinței Clemenceau rostește câteva cuvinte de deschidere a ședinței, și arătând importanța semnării tratatului, invită delegații germani să iscălească actul.

Semnează în tăcere toți delegații germani, cinci la număr, ear după dânsii își pun iscălitura delegații puterilor aliate. Ceremonia a durat până la ora 3 și 45 minute, fără incident. În momentul acela s'au tras 101 lovituri de tun, vestindu-se Parisului, că pacea este semnată.

Delegații germani au părăsit Franța în aceeaș zi. Câteva ziare berlineze au apărut, în ziua semnării condițiilor de pace, încadrate în negru.

După știri parisiene, parlamentul francez va ratifica tratatul de pace în cursul lunii Iulie. Prim-ministrul Clemenceau, considerându-și terminată sarcina luată asupra sa, a declarat, că îndată după ratificare se retrage dela guvern.

Adunarea generală a Asociației la Lisa

Despărțământul Făgăraș al «Asociațiunii» și-a ținut cea din urmă a sa adunare generală în 1916, în comuna Breaza. În cei doi ani următori 1917, 1918, nu s'au putut ține adunări din cauza războiului.

În ședința comitetului din 1 Iulie a. c. s'a hotărât, ca adunarea generală să se țină în comuna Lisa, *Duminică în 14/27 Iulie* a. c. având următorul program de zi:

1. Serviciul divin;
2. Cuvânt de deschidere;
3. Raportul comitetului;
4. Raportul cassierului;
5. Alegerea comisiunilor pentru cenzurarea rapoartelor și înscrierea de membri noi;
6. Citirea disertațiilor.
7. Alegerea unei comisiuni pentru constatarea celei mai bune grădini de legumi și premierea ei, a altei comisiuni pentru premierea mamelor, cari au copii cei mai bine îngrijiți;
8. Reorganizarea despărțământului pe un nou period de trei ani;
9. Inchiderea adunării.

Făgăraș, din ședința comitetului despărțământului «Asociațiunii» ținută la 1 Iulie 1919.

Nicolae Borsea
directorul desp.

Ilie Belență
secretar.

Stirile zilei

Prelungire. Terminul de subscripțiune la Imprumutul Național (bonuri de tezaur 5%, cu cuponul de 1 Februar 1920 și cursul de Cor. 98.75) fixat pe 30 Iunie a. c. pentru ținuturile de curând eliberate, s'a prolongit până la 15 Iulie 1919 în aceleași condițiuni. Este de dorit, ca la acest împrumut național să subscrie cât mai mulți români din părțile liberate, căci prin aceasta se va pune o bază trainică României întregite.

Plecarea lui Wilson. Dela Brest se anunță că președintele Statelor Unite, *Wilson*, a plecat Duminecă spre America.

Zece în locul celor patru. Din Paris se scrie: Pentru stabilirea condițiilor păcii cu Austria, Turcia și Bulgaria s'a compus comitetul de zece și adevărat: Clemenceau și Pichon (Franța), Lansing și House (America), Balfour și Milner (Anglia), Titoni și Marconi (Italia), Makino și Kinda (Japonia.)

Nou monopol în Franța. Consiliul de miniștri francezi pregătește un proiect de lege pentru monopolizarea petrolului și derivatelor. Statul francez ar avea din acest monopol un venit anual de 35 milioane de franci. Din București se vestește, că și statul român se ocupă cu planul de monopolizare a petrolului.

Grevă preotească. În Italia s'a produs o grevă preotească. La o biserică lângă Ancona preoții au refuzat să mai servească serviciul religios, în semn că protestează contra salariilor modeste ce li se plăteau din partea fabricii. Este vorba, se pare, de biserica susținută de-o întreprindere industrială de acolo.

Memorii. În cercuri din Iași se afirmă că fostul șef conservator, P. P. Carp, a lăsat în păstrare memoriile sale, cuprinzând toate actele la care a participat și o analiză a vieții din România de mai bine de-o jumătate de veac. Carp a dictat memoriile acestea, în ultimii doi ani, dlui Motaș, un nepot al său, care se află lângă dânsul.

Pacea... Sâmbătă, în 28 Iunie 1919, la ora 3 d. a., s'a semnat la Versailles pacea înțelegerii cu Germania.

În ziua următoare, Duminecă, s'a oficiat din acest prilej serviciu divin la Mitropolie în București, în fața de față a suveranului și a reprezentanților puterilor aliate.

De alt fel, semnarea dela 28 Iunie a deșteptat puțin interes, cu toate că abea ziua aceasta însemnează sfârșitul uriașului război.

Morții României. Revista franceză *Revue Mondiale* scrie următoarele:

Di G. G. *Mironescu*, eminentul profesor al Universității din București, precizează în modul următor pierderile suferite de România:

Morți: 320.000, din care 240.000 morți pe câmpul de luptă și în spitalele militare, 60.000 morți în captivitate. Această cifră este incompletă. Se știe acum că numărul prizonierilor de război morți în captivitate e mai mare.

Infirmi: 20.000.

Cât despre pierderile populației civile, s'au înregistrat până acum 449.360 de morți.

Inregistrăm această dureroasă contribuție adusă de România cauzei comune și închinându-ne respectuos înaintea acestor sacrificii, urăm aliaților noștri de ieri, prietenilor noștri de mâine, realizarea științelor lor aspirații.

Vinovat pedepsit. Curtea Marțială a Comand. Trupelor din Transilvania a condamnat în ședințele de la 30 Iunie 1919 pe *Masody Elemer*, șef de gară la Sovrad, la trei luni închisoare și 2000 lei amendă, pentru că n'a depus în termen două arme, contravenind la ordonanța Nr. 3 a Comand. Trupelor din Transilvania.

Salariile corpului didactic în vechiul regat s'au stabilit astfel: Corpul didactic primar 220 — 250 lei lunar. Corpul didactic secundar: 350—530 lei lunar. Se admit 4 gradații cu 25 la sută.

Din Bucovina. Recrutările obișnuite trei contingente au dat în Bucovina un rezultat deplin satisfăcător, pe lângă toată agitația desfășurată împotriva lor din partea unor străini dușmani ai elementului românesc. Toți tinerii români până la unul s'au prezentat la recrutare, venind cu o însuflețire parcă ar veni la nuntă. Se formează o brigadă de infanterie, un regiment de artilerie, și un batalion de munte sub numele de *plășii moldoveni*.

Anunț. Dela consiliul comunal din Sibiu: *Mașiniști și fochiști* dela mașine de treerat și secerat să se anunțe la acest oficiu *imediat*, pentru a fi scutiți de serviciu militar.

Aviz. La Resortul finanțelor s'a statorit timpul de primire pentru particulari pe zilele de *Marți* și *Vineri* dela orele 10—12 a. m. În alt timp decât cel indicat, șeful resortului finanțelor nu primește pe nimeni,

Pedepse meritate. Curtea Marțială a Comandamentului Trupelor din Transilvania în ședința din ziua de 28 Iunie 1919 a pronunțat următoarele sentințe:

1. *Plut. Szijgyártó Martin* din Compania Jandarmi Zălău, a fost condamnat la 3 ani închisoare, pentru părăsire de post.

2. *Iakob Imre*, din Com. Toplița, la doi ani închisoare și șase mii lei amendă pentru faptul că s'au găsit ascunse la el o ladă cu dinamită, un sac cu dinamită și o armă.

3. *Iános Péter* la nouă luni închisoare și trei mii lei amendă, fiindcă s'au găsit la el ascunse o armă de vânătoare cu trei țevi și o carabină.

4. *Lőrinc Ferenț* din Cik-Toplița, la zece luni închisoare și trei mii lei amendă, pentru că s'au găsit la el ascunse o armă de vânătoare, cartușe, rachete și fitil pentru dinamită.

5. *György Pál Dénes*, Cik-Toplița, la trei luni închisoare, și două mii lei amendă, pentru că s'a găsit la el ascunsă o armă.

6. *Dumitreasa Ion* din din Sebeșul-Săseșc la un an închisoare, pentru că s'au găsit la el o armă și șase cartușe.

Publicațiune. Fiindcă pe teritoriul orașului Sibiu s'a constatat boală de porci, dispunem în sensul § lui 15 al ordinului Nr. 60.000/913 min. agric.:

Cât va dura morbul în mod epidemic, e interzis pe acest teritor a duce porci la târgurile de săptămână, a exporta s'au importa porci. A vinde porci pentru tăiat sau ținut se poate numai cu permisiunea autorității. A scoate porci la pășune sau la râuri e interzis.

Dacă se observă semne de boală sau pierdere un porc, proprietarul e dator să înștiințeze imediat pe veterinarul *Samuel Fehér* (locuiește Strada Ciznădiei, Nr. 9.)

Contravențiile vor fi pedepsite în sensul §§-lor 149—154 art. VII. al legii din 1888. Șeful substituit al poliției: *Schullerus*, subprefect de poliție.

† **Victoria M. Vasilie**, învățătoare, după lungi și grele suferințe, a decedat în 3 Iulie n. 1919 la orele 8^{1/2}, seara. Rămășițele sale pământești se vor ridica din capela cimiterului orașenesc din loc și se vor depune spre vecinică odihnă Sâmbătă în 5 Iulie în același cimitier Intristata familie.

Târgul de țară în Agnita se va ținea în 7 Iulie a. c. și anume târg de mărfuri.

Chestiuni de însemnătate deosebită. A apărut o broșură, scrisă cu multă competență de dl *Dr. Gheorghe Nedici*, sub titlul: «Chestiuni economice, financiare și sociale de ardentă actualitate.» În fața luptelor economice, din viitorul cel mai apropiat, expunerile lămurite ale dlui Nedici aduc bun serviciu aceluia, cari doresc să dobândească un fel de orientare generală în chestiunile de capitală importantă, ce trebuie să preocupe astăzi pe orce om de carte.

Broșura se găsește de vânzare la Librăria Arhidieceznă din Sibiu și în alte librării.

Revistă nouă. La îndemnul și cu sprijinul Ministrului de culte, s'au pus bazele unei reviste de lămurire și de sănătoasă îndrumare a sufletului românesc. Incredințată conducerii și îngrijirii de aproape a unui grup de scriitori cu adevărată chemare pentru aceasta, revista, careja întemeierii săi i-au dat numele de *Lamura*, va pune în dispoziția învățătorilor, cum și a marelui public, odată pe lună, pagini de de bună literatură și artă națională, alături de cele mai luminoase cercetări de pedagogie și sociologie, ținând astfel pe cititori în curent cu tot ce se va produce mai de seamă în țară și în străinătate. Nimic din ce va fi de natură a interesa și lumina piritul public dela noi, nu va fi lăsat la o parte.

Director al revistei va fi *A. Vlahuță*. Secretar de redacție: *Gh. D. Mugur*. Administrator: *C. Popovici-Tașcă*.

Redacția și administrația: București, str. Dorobanților 40.

Pedepșiți. Curtea Marțială a Comand. Trupelor din Transilvania a pronunțat următoarele sentințe din ziua de 1 Iulie:

1. *Parajdi Ferentz*, din Cluj, a fost condamnat la șase luni închisoare, fiindcă s'a găsit la el ascunsă o armă, contravenind la ord. Nr. 3 a C. T. T.

2. *Lustig Sandor* din Cluj, a fost condamnat la trei luni închisoare și trei mii lei amendă, pentru că a ținut ascuns un revolver, contravenind astfel la ord. Nr. 3 a C. T. T.

3. *Geist Zsigmond* din Cluj, a fost condamnat la trei luni închisoare și 3000 lei amendă, pentru că a ținut ascuns un revolver, contravenind la ord. Nr. 3 a C. T. T.

Reluarea treptată a circulației de bani în oficiile poștale. Începând cu 1 Iulie a. c. se reia serviciul de mandate poștale, recuvrimente și scrisori recomandate cu ramburs până la 500 cor. deocamdată în relația dintre următoarele oficii: Abrud, Blaj, Bistrița Brașov 1 și 2, Dej, Deva, Diciosânmartin, Făgăraș, Alba-Iulia, Chezdi-Odorhei, Cluj 1, Târgu-Murăș, Mediaș, Aiud, Sibiu 1, Năsăud, Petroșeni, Sighișoara, Sepsisântgeorgi, Reghinul-săseșc, Sebeșul-săseșc, Orăștie, Turda, Hunedoara, Brad, Erzsébetváros, Gyergyószentmiklos, Uioara, Gherla, Agnita, Ocna-Sibiului, Oradea Mare 1 și 2, Beiuș, Baia Mare, Careii Mari, Sătmăr 1 și 2, Șimleul-Silvaniei, Zălău, Sighetul Mamației 1, Ermihályfalva, Marghita, Vașcău, Tășnad, Somcuta mare, Jibău, Crasna.

Costul unui formular de mandat este de 10 fileri, iar taxele ce se percep pentru valoarea mandatului sânt: până la 100 cor. câte 25 fileri, de fiecare 25 cor. sau fracțiune de 25 cor., iar dela 100 cor. până la 500 cor. câte 50 fileri de fiecare 100 cor. sau fracțiune de 100 cor.

Nu să admite *nici o corespondență scrisă* pe cartonul mandatului, deasemenea este interzisă sublinierea unor cuvinte ori litere.

Adresa expeditorului să fie lămurit scrisă, spre a se aviza în caz când plata nu sar putea face. — Director Central al Poștelor: *Maior*.

La așezământul umanitar, numit «Reuniunea română de înmormântare din Sibiu», au fost primiți următorii membri noi: Ioan Olariu, inv. penz. (Nucet); Nicolae Dordea, econ. și soția sa Ana n. Lazar (Bungard); Maria Doroga n. Măniuț, văd. de econ. și Petru Doroga, inv. (Pricazi); Dumitru Giurgiuca, paroh și soția sa Sofia (Cucerdea săc.); George Spătacean, inv. și soția sa Anuța n. Popa (Benic); Francisca Roșca n. Crișanu, văd. de notar, Ioan P. Todea, paroh și soția sa Elisaveta n. Beu (Albac); Mihail Gâdea, econ. și soția sa Ioana n. Morariu (Soala); Elisaveta Mandea n. Comșa, preoteasă (Porumbacul inf.); Nicolae Simtion, econ. și soția sa Maria n. Moldovan; Oskar Schott, tinichigiu și soția sa Maria n. Wisbauer și George Dordea, măestru blănar (Sibiu); Petru Cațaveiu, paroh și soția sa Mărioara n. Grama, Varvara Cațaveiu n. Popa, văd. preoteasă, Alexandru Popa, paroh și soția sa Ana n. Cloaje, toți din Lisa; Pompei Trif, paroh și soția sa Ana n. Petrișor (Vecerd); Ioan Silaghi, paroh și soția sa Emilă n. Nicolescu (Idicel) și Simion Silaghi, econ. (Ieciu); George Șolca, paroh și soția sa Elena n. Tătaru (Calbor); Bucur Șolca, paroh și soția sa Elisaveta n. Vătășanu (Feimer); Traian Mihailă, paroh și soția sa Ana n. Ștefănescu.

(Romoșel); Emil Gan, paroh (Runca); Ana Gan n. Peteanu, soție de protopop (Ofenbaia); Emanuel Florea, inv. penz. și soția sa Ana n. Tilicea, (Daneș); Constantin Medrea și soția sa Maria n. Floria, Teodor Oprean, inv. penz. și soția sa Maria n. Vintilă (Lăslăul rom.); George Opreanu, paroh și soția sa Victoria n. Deac, Sim. Roman, epitrop, Arton Gândilă, cantor (Suplac). Ajutoare s'au plătit după membrii răposati Ana T. Moldovan n. Bosnea, soție de cismar (Sibiu) și Nicolae Băieșan, paroh (Bucium-Isbita), cu cari numărul membrilor răposati din sinul Reuniunii n ajuns la 376. Membri noi să primesc la președintele-director Vic. Tordășianu și la cassarul Tim. Popovici.

Trenuri la Băile dela Ocna. Intre Sibiu și Ocna circulează următoarele trenuri:

Tr. 8418 pleacă din Sibiu la	8.20 a. m.
" 8405 " " " "	2.00 p. m.
" 8411 " " " "	4.02 " "
" 8472 sosește la " "	12.04 " "
" 8406 " " " "	3.37 " "
" 8416 " " " "	8.09 " "

Pentru aceste trenuri sânt valabile biletele de vecinătate și biletele de tur-retur.

Dacă cineva voește a călători la Ocna și înapoi cu trenul de persoane, este îndatorat a-și scoate bilet valabil pe distanța chilometrică 31—40 (bilet de carton), deoarece biletele de vecinătate și biletele tur-retur pentru tren de persoane nu sânt valabile.

Societatea Ocrotirea orfanilor din război
secția regională Sibiu

Inștiințare

În Septembrie 1919 se va deschide în Cluj un Institut cu menirea de a forma *Surori de ocrotire*, care vor fi îndrumătoarele poporului nostru în igiena casei, combaterea boalelor infecțioase, îngrijirea mamei și a primului născut. Ele, prin sfat și fapt, vor crește tineretul la un trai trupesc și sufleteș sănătos.

Cursul va ținea un an. Regimul Institutului este *Internat*. Surorile vor fi crescute pe speșele Statului și după absolvirea cu succes a Cursului vor fi funcționare de Stat. Se primesc de preferință fete și femei între 20—40 ani, având 4 clase civile ori secundare (în cazuri excepționale și mai puțin). Studentele, ce se vor distinge, vor fi trimise în străinătate, unde își vor îmbogăți cunoștințele.

Cererile de înscriere se adresează împreună cu actele și certificatele candidaței la *Resortul Ocrotirilor Sociale, strada Friedenfels 16, Sibiu*, până la 15 August a. c. Cererile intrate până acum se mențin. Candidatele sânt rugate să se prezinte personal, în măsura posibilului. Orele de oficiu sânt 11—12 a. m., 3—6 p. m.

Medicii, preoții, învățătorii și alți intelectuali sânt rugați să facă propagandă pentru această cauză.

Dr. Iuliu Moldovan m. p.
secretar general.

Sanda Dr. I. Mateiu m. p.
consilieră.

Teatre în Sibiu

Teatrul Comunal. Ansamblul Teatrului național din Craiova. Director: Dl Mișu Fotino.
Duminică în 6 Iulie: *Prostul*, comedie în 5 acte de Fulda, trad. de Sofia Nădejde.

Luni în 7 Iulie: *Spre ideal*, poem dedicat M. Sale Regelui, de căp. Băscoveanu. *Ginerile dlui prefect*, comedie în 3 acte de P. Gusti.
Începutul la ora: 7 seara.

Cinematograful Orașului. Piața Hermann. Directoară: D-na M. Scholtess.
Duminică: *Mare dramă detectivă*. Suplimente interesante. Titluri românești.
Începutul la ora: 9 seara.

Cinematograful Apollo. Strada Schevis. Directoară: Dna Emil Toth.
Marți și Miercuri, în 8 și 9 Iulie: *Floreta și Patapon*, dramă.
Începutul la ora: 9 seara.

Calendarul Asociațiunii pe anul 1919

Revoluția ce a izbucnit în Ungaria la începutul lunii Noemvrie 1918, a zădărnicit scoaterea la timp a «Calendarului Asociațiunii», așa cum se plănuise pentru împrejurările obișnuite înainte de revoluție.

Cursul fericit, ce au luat apoi lucrurile în țară, marea Adunare Națională dela Alba-Iulia, unirea noastră cu România și, apoi, rând pe rând, ocuparea Ardealului din partea Trupelor române, începutul nostru de organizare, în frunte cu Consiliul Dirigent și în legătură cu evenimentele (întâmplările), ce au urmat zi de zi, — ne-au dat îndemnul să schimbăm din temelie partea așa numită pentru «*Învățătură și petrecere*» a Calendarului și să o împodobim cu icoane cât mai potrivite nouelor împrejurări. Așa, că acest Calendar, în felul cum se prezintă, este la noi singurul Calendar pe anul 1919, care corăspunde întru toate stării lucrurilor dela sfârșitul anului 1918, când el avea să fie tipărit și împărțit.

Prin urmare acest calendar merită să fie cetit de toți știutorii de carte și apoi păstrat pentru familie, ca o carte, în care sânt însemnate cele mai de seamă întâmplări cu privire la trecutul și prezentul poporului nostru, în legătură cu schimbările mari ce s'au produs în viața națională.

În calendarul din anul acesta, «Asociațiunea» dă membrilor săi și, în genere, poporului nostru mai mult decât un calendar: o carte din cele mai folositoare pentru împrejurările de față și viitoare.

Calendarul cuprinde, — afară de partea calendaristică, afacerile cu poșta și telegraful, taxele și timbrele, târgurile din Ungaria și Transilvania, — un material ales, proză și poezii, dela cei mai de seamă oameni ai noștri, ca: MM. LL. Regele Ferdinand I și Regina Maria, Miron Costin, Dimitrie Cantemir, Ienăchiță Văcărescu, Petru Maior, Iancu Văcărescu, Vasile Cârlova, Simeon Bărnuțiu, V. Alexandri, N. Balcescu, Andreiu Murășan, A. Russo, M. Cogălnicean, O. Goga, Barbu Ștefănescu Delavrancea, G. Coșbuc, Colonel C. Găvănescul ș. a. ș. a., arătând legăturile sufletești între românii din diferitele țări și modul, cum s'a înfăptuit mărețul act al unității neamului.

Dintre icoane amintim: ale MM. LL. Regele și Regina, ale scumpilor noștri morți: Generalul Drăgălină, George Coșbuc, Barbu Ștefănescu Delavrancea și Dr Constantin Istrati, mai departe ale unora din șefii noștri de resort, în frunte cu dl Dr Iuliu Maniu și în fine, ale lui Wilson, Generalul. Foch și Generalul Berthelot.

Din scurtul extras de mai sus se vede, că acest calendar conține o lectură bogată și aleasă și că e înfrumusețat cu 16 chipuri ale unora din persoanele cele mai de seamă, cari au avut și au rol de căpetenie, parte în viața noastră națională, parte în evenimentele mari ale lumii.

Calendarul se poate procura dela Biroul Asociațiunii, Str. Șaguna Nr. 6, în Sibiu, cu 2 coroane exemplarul, împreună cu porto poștal; iar pentru recomandare 50 fil.

Librăriilor și altor vânzători se dă rabatul cuvenit.

Ceice au și alte afaceri la Sibiu, pot ridica direct calendarul dela: Biroul «Asociațiunii». Sibiu, Str. Șaguna Nr. 6.

Cărți și reviste

Carte de bucate. Cea mai bună carte de bucate a apărut sub titlul de *Poftă Bună*, partea III și IV, de Zotti Hodoș. Prețul unui exemplar este 5 coroane. Volumele amândouă, cu 10 cor., se pot cere la autoară, în Sibiu, Wintergasse 11, etaj I.

Concurs

Pentru întregirea postului de învățator la școala gr. or. din Lăslăul-român se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele sânt:

- salariu dela comuna bisericască 600 coroane, restul dela stat;
- cvartir în edificiul școlii;
- grădină $\frac{1}{4}$ jugăr catastral.

Concurenții să-și aștearnă rugățile înscrute după normele în vigoare la oficiul protopresbiteral al tractului Târnava în Cetatea-de-baltă, până la termenul indicat.

Cetatea-de-baltă, 22 Iunie 1919.

Oficiul protopresbiteral ort.-român al tractului Târnava, în conțelegere cu comitetul parohial concernent.

Nicolae Todoran
protopop.

Nr. 218/1919. protop.

Nr. (163) 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de clasa III-a Alma protopresbiteratul Mediașului, se escrie concurs cu termen de 30 de zile de la prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreunate cu acest post, sânt cele fasonate în coala B. pentru întregirea venitelor de la stat.

Cererile de concurs se vor înainta subsemnatului oficiu protopresbiteral în termenul indicat, iar concurenții — pe lângă observarea dispozițiilor reglementare — se vor prezenta în vre'o Duminică sau sârbătoare în biserică spre a cânta eventual a celebra și cuvânta.

Mediaș, la 29 Maiu (11 Iunie n). 1919.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al Mediașului în conțelegere cu comitetul parohial respectiv.

Romul Mircea
protopop.

La Librăria arhidiecezană din Sibiu se află spre vânzare:

Cântece

pentru voce și piano de Emil Monția.

I.

- Oltul, poezie de O. Goga.
- Singur, poezie de O. Goga.
- Doina, poezie de G. Coșbuc.
- Reverie (Când amintirile n trecut), poezie de Eminescu.

Prețul 3 lei = 6 coroane.

II.

- Dorurile mele, de O. Goga.
- Peste vârfuri, de Eminescu.
- Somnoroasă păsărele, Eminescu.
- Dupăce atâta vreme, Eminescu.
- Scumpă dragă lelișoară, *.

Prețul 5 lei = 10 coroane.

III.

- Seara de O. Goga.
- Se bate miezul nopții Eminescu.
- Strigă lelea din grădină, *.
- Lună Lună de Goga.
- Ploaia cade *.

Prețul 5 lei = 10 coroane.

::: Expedată recomandat, porto postal 40 fil. :::

„TURNU-ROȘU“

casă de economii, societate pe acțiuni în BOIȚA.

Convocare

Domnii acționari ai casei de economii, societate pe acțiuni «Turnu-Roșu» în Boița, se invită prin aceasta în virtutea §-ului 18 al statutelor societății la a

a XV-a adunare generală ordinară,

care se va ține în Boița, la 20 Iulie st. n. 1919, la 4 ore p. m. în localul societății.

Obiecte:

1. Raportul direcțiunii și al comitetului de supraveghiere privitor la bilanțul societății cu finea anului 1918.
2. Propunerea direcțiunii și a comitetului de supraveghiere referitor la distribuirea profitului curat și darea absolutului.
3. Alegerea a 3 membri în direcțiune pe 6 ani.

(167) 1—1

Boița, la 29 Iunie 1919.

Direcțiunea.

Active		Contul Bilanț cu 31 Decemvrie 1918		Pasive	
	K	f		K	f
Cassa	5,070	70	Capital social	20,000	—
Bon la bănci	43,058	—	Fond de rezervă	5,073	24
Escont	12,088	66	Fond de binefaceri	261	28
Imprumuturi hipotecare	5,945	—	Depuneri	49,474	70
Credite personale	3,450	—	Dividendă neridicată	452	—
Efecte	2,933	—	Diverși creditorii	73	27
Mobilier	126	—	Profit curat	1,445	97
Interese transitoare restante	4,559	10			
	76,780	46		76,780	46

Debit		Contul Profit și Perdere		Credit	
	K	f		K	f
Interese de depuneri	1,646	89	Interese:		
Spese	373	60	de escont	2,575	—
Remunerațiuni	955	06	de hipotecă	993	82
Marce de prezență	105	—	de obligaț.	334	75
Porto	7	62	Provisiuni și alte venituri	1,077	44
Contribuțiune directă	736	08	Profit transpus	289	21
Profit curat	1,445	97			
	5,270	22		5,270	22

Boița, la 31 Decemvrie 1918.

DIRECȚIUNEA:

Ioan Druhora m. p. George Comșa m. p. Ioan Stoia Bobeșiu m. p.
Vasile Cloaje m. p. Frangu Constantinescu m. p. Ioan Bratilesco m. p.

Confrontând aceste conturi cu registrele principale și auxiliare le-am aflat în regulă.

Boița, la 29 Iunie 1919.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIARE:

Ioan St. Coca m. p. Ioan Bobeș m. p. Nicolae Bratilesco m. p.

Ad. Nr. pp. 242/1919.

(158) 1—3

Nr. 341/1919 of. pp.

(161) 1—3

Concurs repetit

Pentru ocuparea postului de paroh în parohia de clasa a II-a Bontida cu filia Sec. prin aceasta se publică concurs repetit cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Tel. Român».

Emolumentele împreunate cu acest post sânt cele arătate în coala B. pentru întregirea salariului dela stat.

Doritorii de-a ocupa acest post sânt poțitiți, să-și înainteze suplicele, instruite conform normelor în vigoare, subsemnatului, și cu prealabila incuviințare, să se prezinte în vre-o Duminică sau sârbătoare la biserică, ca să fie cunoscuți din partea poporului.

Cluj, la 30 Mai 1919.

Oficiul protopresbiterial rom. gr.-or. în conțelegere cu comitetul parohial.

Tuliu Rosescu
protopop.

Concurs

Pentru întregirea parohiei de clasa III-a Boereni din protopresbiteratul Cetății de-peatră public concurs în «Telegraful Român» cu termen de 30 zile dela întâia publicare.

Emolumentele împreunate cu acest post sânt cele statorite în coala B. de congruă.

Concurenții să-și înainteze petițiile cu documentele cerute subsemnatului oficiu protopresbiterial în termenul indicat și pe lângă observarea restricțiilor §-ului 33 din regulamentul pentru parohii să se prezinte poporului într-o sârbătoare ca concurenți.

Lăpușul-unguresc, la 30 Mai 1919.

Oficiul protopresbiterial gr.-or. român al tractului Cetatea-de-peatră în conțelegere cu comitetul parohial.

Andrei Ludu
protopop.

Localurile oficiilor stăpânirii în Sibiu se găsesc în următoarele străzi:

Prezidentul Consiliului dirigent: Strada Schevis 6, et. II.

Resortul de alimentație și comunicație Strada Schevis 3 a, et. II.

Resortul cultelor și instrucțiunii publice: Strada Poplăcii 7 et. I.

Resortul agriculturii: Strada Fabini, pavilionul oșiteresc în școala de cadeți, parter.

Resortul de finanțe: Școala cadeților, et. I.

Resortul de justiție: Strada Schevis 3-a, et. II.

Res. de codificare: Strada Schevis 3-a, et. I.

Res. de organizare: Strada Berg 9.

Res. ocrotirii sociale: Strada Friedenfels 16, et. I.

Res. de industrie: Școala cadeților.

Secretarul de interne: Strada Ciznădiei 4, et. II.

Șeful serviciului de organizare: Str. Ciznădiei 4, et. II.

Secretarul pentru comunicație: Str. Schevis 3-a, et. II.

Secretarul p. agricultură, p. finanțe: Școala cadeților, et. II.

Secr. p. ocrot sociale: Strada Friedenfels 16, et. I.

Șeful siguranței: Strada Schevis 6, parter.

Comanda Trupelor din Transilvania: Strada Reissenfels, liceul de stat.

Comanda teritorială, Secția Organizării 6—7: Strada Ciznădiei 4, et. I.

Gazeta Oficială: Strada Ciznădiei 4, et. II.

Contabilitatea Consiliului dirigent: Strada Schevis 6, parter.

Secretarii p. culte și instr. publică: Strada Poplăcii 7 et. I.

Biroul Presei: Strada Schevis 6, parter.

Secretarul p. interne: Str. Schevis 6, et.

Res. armatei și siguranței publice, biroul de informațiuni: Strada Honterus 17.

Biblioteca

„Reunelul român de agricultură din com. Sibiu“

Nr. 1. Ținerea vitelor, de E. Brote	K	—24
2. Trifoiul, de Eugen Brote		—24
3. Prăsirea pomilor, de Dem. Comșa		—24
4. Legea veterinară, de inv. Muntean		—80
5. Insoțirile de credit (Raiffeisen), de Dr. Aurel Brote		1-60
6. Cartea stuparilor săteni, de Romul Simu		—70
9. Povețe pentru stârpirea gândacilor de Maiu		—10
10. Darea pe vinuri și favorurile (Inlesnirile) ce face legea în privința ei proprietarilor de vii		—
11. Povețe pentru apărarea împotriva gândacilor, cari sfredelesc mugurii		—10
12. Scurtă povățuire la stârpirea șoarecilor de câmp		—10
13. Cum să îmblățim orzul de bere		—18
14. Viierul român sau Noua cultură a viilor, de Nicolau Iosif, învățător		—70
15. Nutrirea animalelor de casă, de Aurel Cosciuc. Op. premiat. Cu 6 ilustrații în text		1-50
16. Cuvinte de îmbărbătare pentru Serbarea pomilor și a paserilor		—20
17. Monilia, o nouă boală a pomilor, de Hermann Kern		—10
18. D'ale Pomăritului, sfaturi întocmite de Astra Hodoș		—25
19. Câteva rele încuibate în populațiunea dela sate de Dr. Ion Bucur, medic		—30
20. Nimicirea șoarecilor de câmp, îndrumări prelucrate după instrucție ministerială		—20